

Moji prijatelji.

III.

Pa ne veš, zakaj nismo pri nas štrukljev jedli?“

S temi besedami me nagovori sosedov Jožek, ko je prišel k nam v vas.

„Seveda ne vem,“ mu pritrdim drage volje.

Nato mi začne Jožek razkladati svojo povest o štrukljih.

Žanjice so imeli pri sosedu. Tisti dan so dokončali žetev in stara navada je, da pripravi gospodinja takrat prav dobre štruklje. Tudi sosedu je hotela ostati zvesta stari navadi. Zato je poslala Jožka z denarjem v vaško prodajalno in mu naročila, naj prinese orehov. Jožek je bil fant, ki je rad kam stopil, pa nerad prišel domov. Takega se je pokazal tudi to pot.

Jožek gre v prodajalno. Na cesti ga sreča več voznikov. Jožek se ustavi, šteje konje, kolesa, vozove in ne vem, kaj še vse. Komaj ti odidejo, ga že premoti druga izkušnja. Vaški kovač je ravno podkoval konja. Seveda ga brez Jožka ne sme podkovati; Jožek hoče videti, kako se ta reč dela. Čez dobro uro gre Jožek naprej. Pa glej, že zopet nekaj. Tam na cesti v prahu leži peščica otrok. Prah grabijo in v prahu orjejo njive. Roka jim služi za plug, za brano imajo pa štiri trde slame, ki jih vlačijo po njivi gorindol. Jožek prisede k njim, kmalu ima celo kmetijo tam na cesti. Jožek kmetuje, seje, vlačí, žanje; čas pa hiti naprej.

Čez dolgo časa se zopet spomni, da mora po orehe. Vstane, se obriše in gre do prodajalne, kjer dobi orehov.

Sedaj pa domov!

Toda zopet nova izkušnja. Čemu bi nosil orehe, pa bi jih ne pokusil? Vsede se, dobi pripraven kamen, in orehi gredo narazen, da je kar veselje. Ko vstane, pogleda v ruto, toda strah in groza! — Orehov je zmanjkalo za čuda veliko. Nekaj jih je namreč pojedel Jožek, nekaj jih je pa pospravil Petrov Jakec, ki se je pridružil radodarnemu Jožku.

„Kaj bodo pa doma rekli?“

To vprašanje je delalo sedaj Jožku grozne skrbi; hoja mu je zastajala vedno bolj; kolikor bliže doma je bil, toliko bolj počasno je šlo . . .

„Kje je pa fant? Še sedaj ga ni domov.“

„I, bo že prišel, saj je še vselej.“

„Treba ga bo iskat.“

„Naj mu gre pa Tone naproti.“

Tone odide in nedaleč od hiše najde Jožka s skoraj prazno ruto. Pripelje ga domov; kaj se je pa doma zgodilo z Jožkom, pa rajši ne povem.

V drugo si bo že zapomnil, kako se nosijo orehi. Kar je naredil Jožek, to sicer ni prav, kajne, otroci, da ne? Pa Jožek je obljubil, da se bo poboljšal; zato mu odpustimo, in jaz ga vseeno štejem med svoje prijatelje.

IV.

Sedaj prideš pa na vrsto ti, Štefanka. Čigava si, ne bom povedal radovednim bralcem; samo to jim povem, kar poveš ti vsakemu, ki te vpraša, čigava si, namreč mamina.

Kaj naj vam povem o Štefanki?

Vesela je in živa in poskočna kot živo srebro. Prijazna je, z vsakim rada govori in nikogar se ne boji. Preveč sem rekel; konjača se boji in pa pekla.

Nkega dne — da vam še nekaj povem — obišče majhna petletna Štefanka pri sosedu staro bolno mater. Sama leži uboga bolnica, nikogar ni pri njej. In v tej zapuščenosti — kdo bi ženi zameril — prične jokati in si z jokom krajšati dolgčas. Ravno si obriše solze, ki ji teko po razoranem licu, ko vstopi v hišo Štefanka. Začudeno pogleda staro ženo. Zakaj neki joka? No, Štefanka ne ugiba dolgo, zakaj bolnica joka, ampak jo kar nakratko vpraša: „Zakaj pa jokate? Ali boste šli morda v pekel?“

Kajne, dobri otroci, da naša Štefanka ni prazne glave! Da bi pač Štefanka in tudi vi živeli vedno v strahu pred peklom in seveda hkrati tudi v strahu pred smrtnim grehom! Da bi tudi vi jokali le takrat,

kadar ste razžalili dobrega Boga! Greha in pekla se varujte, Boga pa ljubite, pa se bo vam povsod godilo dobro.

V

Ali ste o tem že slišali? Gostičev Rudolf je še majhen dečko, komaj je šestkrat obhajal svoj god, pa ga je v Ljubljani policaj prijel in ga ni pustil naprej. To pa veste, kajne, da policaj pridnih otrok ne jemlje?

Kaj pa je Rudolf naredil?

Nič. — Le poslušajte!

Gostičeva mama so šli v Ljubljano. Rudolf je prosil toliko časa, da so ga mama nazadnje vzeli s seboj. Šla sta iz Kranja v Ljubljano.

Kakšno veselje! Prvič se pelje Rudolf po železnici. Kako hiti vse mimo njega: polje, travniki, drevesa, hiše, cerkve . . . Kar naenkrat je v Ljubljani.

Vlak obstane. Vse hiti iz vozov. Koliko je to ljudi! Tudi Rudolf z mamo gre vun.

„Drži se mene, sicer se izgubiš.“

Tako je opozarjala mama svojega sinčka. Rudolf je slišal ta opomin, pa si ga je premalo zapomnil. Z mamo gresta proti izhodu, kamor gre vsak, kdor hoče priti s kolodvora v mesto. Rudolf stopa za mamo in obenem ogleduje ljudi, ki so se pripeljali v Ljubljano. Tu zagleda moža v širokih hlačah, ki prodaja vsakovrstne stvari, tam opazi ženo, ki nese na prodaj petelinčke, malo vstran pa vidi moža z zvončkom v roki, ki vpije na vse grlo. Oh, pa kaj še vse drugega! Konec vsega opazovanja, je bil pa za Rudolfa žalosten. Sam ni opazil, kdaj je pustil mamo; mama pa ravnotako ne. In tako stoji Rudolf kar naenkrat sam; nikogar ne pozna, njega pa tudi nihče ne. Solza mu priteče na lice, in zopet ena, in zopet ena . . . Počasi stopa za drugimi in joka.

„Fantič, zakaj pa jokaš?“ Tako nagovori Rudolfa mož s kapo na glavi in s sabljo ob pasu. Bil je policaj.

„Mame ni nikjer.“

„Kam so pa šli?“

„V Ljubljano.“

„No potem pa niso daleč. Kar pri meni jih počakaj, pa nič ne jokaj. Bodo kmalu tukaj. — Na, ti bom pa cukra kupil, da ne boš jokal.“

Res ne čakata dolgo. Takoj zunaj kolodvora je mama zapazila, da ji nekaj manjka. Šla je nazaj, ko je odšla množica in ji pustila prosto pot. Kmalu je našla izgubljenega Rudolfa.

Mame se ni držal, pa se je izgubil. Premalo je ubogal, pa preveč je bil radoveden, pa ga je doletela kazen. Od tistega časa je pa Rudolf bolj previden in je tudi moj dober prijatelj.

J. E. Bogomil.

Vrh neba.

Teka, teka prepelica,
gnezda išče drobna ptica
in ga najde sred poljá.

Duša išče domovine,
pota hoče iz tujine.
Kje si, duša, ti doma?

Reka raste iz potoka,
hoče mirnega iztoka
in ga najde kraj morja.

Zvezde gledaš, zvezde zlate,
one gledajo pa nate;
vabijo te vrh neba.

S. S.

Detetu.

Spavaj, dete nežno, spavaj!
Na licu ti usmev igra,
usmev nedolžnega srca.

Krilatci božji plujejo,
nad tabo, dete, čujejo;
zatisni jasne le oči,
zatisni jih le brez skrbi,
in spavaj sladko. Lahko noč!

Anton B . . . lj.

